

APSTIPRINU

Latgales industriālā tehnikuma
direktore I. Ostrovska

2022.gada 30.novembrī.

**Ugunsdrošības instrukcija Nr. U-1
izglītojamajiem**

I. VISPĀRĪGĀ DAĻA

1. Šie notikumi nosaka ugunsdrošības prasības, kādas jāievēro visiem Latgales industriālā tehnikuma (turpmāk - LIT) izglītojamiem un izglītojamo rīcību ugunsgrēka vai citu ārkārtēju situāciju (piemēram, telpās jūtama gāzes smaka, plūdi, vardarbības situācija) gadījumā.
2. Mācību kursam sākoties, visi izglītojamie tiek instruēti pēc šīs instrukcijas un iepazīstināti ar LIT iekšējās kārtības noteikumiem, ko apliecina instruētāja un instruēto paraksti instruktāžu žurnālā. Instruktāžu veic attiecīgā priekšmeta pedagogs.
3. Instrukcijas prasības obligātas ievērošanai, veicot jebkuras ar mācībām saistītas darbības vai aktivitātes LIT mācību telpās, mācību darbnīcās, kā arī uzturoties sabiedriskās lietošanas telpās.
4. Izglītojamajiem ir pienākums rūpēties par savu un citu personu veselību un drošību, pildīt LIT vadības, atbildīgo amatpersonu vai pedagogu tiešus norādījumus attiecībā uz rīcību, kas saistīta ar cilvēku vai materiālo vērtību drošību un kas nav pretrunā ar LIT iekšējās kārtības noteikumos un dotā instrukcijā noteikto.

II. UGUNSDROŠĪBAS VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS

5. LIT teritorijā vienmēr jābūt brīvām caurbrauktuvēm un piebrauktuvēm pie ēkām. Tās nevar izmantot izglītojamo transporta līdzekļu novietošanai (*velosipēdi, mopēdi, motocikli, automašīnas*).
6. LIT un tā teritorijā izglītojamiem ir aizliegts:
 - 6.1. smēķēt;
 - 6.2. nēsāt un lietot sērkokļus, šķiltavas, sprāgstošas, viegli uzliesmojošas vielas, priekšmetus un materiālus;
 - 6.3. kurināt ugunscurus;
 - 6.4. dedzināt pērno zāli, papīrus.
7. LIT ēkās aizliegts:
 - 7.1. aizšķērsot evakuācijas ceļus (*gaiteņus, kāpņu telpas, vestibilus*), ejas un izejas ar somām vai citiem priekšmetiem;
 - 7.2. atstāt bez uzraudzības elektriskajam tīklam pievienotas sadzīves un elektriskās ierīces (*elektriskās plītiņas, tējkannas, skaitļotājus u.c.*), izņemot ierīces, kuru ekspluatācijas instrukcijas to atļauj;
 - 7.3. ienest un uzglabāt VUŠ (viegli uzliesmojošs šķidrums) un DŠ (degošs šķidrums);
 - 7.4. izmantot gludekļus, elektriskās plītiņas un citas elektriskās sildierīces, izņemot šiem nolūkiem speciāli iekārtotās telpās.

8. Elektroiekārtu ekspluatācijā aizliegts:
 - 8.1. izmantot vadus ar bojātu izolāciju;
 - 8.2. izmantot elektriskās sildierīces bez ugunsdrošiem paliktņiem;
 - 8.3. izmantot nestandarta elektriskās ierīces;
 - 8.4. atstāt zem sprieguma elektriskos vadus ar neizolētiem galiem;
 - 8.5. izmantot bojātas rozetes.
9. Mācību nodarbībās strādāt ar ķīmiskiem reaktīviem, elektriskajām un sildierīcēm atļauts tikai pasniedzēja vai laboranta klātbūtnē un vadībā.
10. Mācību nodarbībās aizliegts rīkoties ar atklātu uguni darba vietās, izņemot gadījumus, kad saņemta speciāla atļauja un veikti visi sagatavošanās darbi.
11. Mācību nodarbību beigās izglītojamiem ir pienākums izslēgt elektroierīces un apgaismojumu, kā arī pārbaudīt, vai darba vietā nav palikuši degoši, kvēlojoši materiāli vai priekšmeti, un nodzēst tos.
12. Izrāžu, koncertu un citu pasākumu (turpmāk tekstā – pasākumi) laikā nav atļauti gaismas efekti, izmantojot ķīmiskās un citas vielas (tai skaitā pirotehniku), kas var izraisīt ugunsgrēku.
13. Pasākumos aizliegts izmantot atklātu liesmu. Pasākumos aizliegts turēt rokās degošas sveces vai izvietot degošas sveces telpu izgaismošanai, uz Ziemassvētku eglītēm vai citām vajadzībām.
14. Ziemassvētku egles jāuzstāda uz stabiliem paliktņiem. Ziemassvētku egļu vai citu pasākuma dekorāciju novietojums nedrīkst traucēt pasākuma dalībnieku brīvu pārvietošanos.
15. Ziemassvētku egles vai cita veida iluminācijas izveidošanu drīkst veikt profesionāls elektriķis, izmantojot tikai slēgtos elektriskos vadus ar standarta kontaktdakšām un rozetēm.
16. Pasākuma laikā aizliegts izslēgt gaismu.
17. Pasākumos aizliegts piedalīties apgērbā (tērpā), kas darināts no vates, papīra, marles vai cita viegli uzliesmojoša materiāla.
18. Ja izglītojamais pamana ugunsgrēka izcelšanos LIT vai tās teritorijā vai ugunsdrošības noteikumu pārkāpumu, kā rezultātā var izcelties ugunsgrēks, viņam ir nekavējoties jāziņo par to jebkuram LIT darbiniekam, kuru viņš ir sastapis.
19. Izglītojamie, kuri pārkāpuši ugunsdrošības noteikumus vai arī viņu vecāki, atkarībā no postījumu rakstura un sekām, var tikt saukti pie atbildības.

III. UGUNSDZĒSĪBAS LĪDZEKĻI

20. Rokas ugunsdzēsības aparāti LIT ēkā piekarināti pie sienām katrā stāvā. Ugunsdzēsības aparātu atrašanās vietas tiek apzīmētas ar drošības zīmi „Ugunsdzēsības aparāts”.

21. Uz ugunsdzēsības aparāta korpusa ir marķējums, kurā norādīts:
- 21.1. aparāta tips;
 - 21.2. pildījuma veids;
 - 21.3. aparāta uzdevums;
 - 21.4. iedarbības kārtība;
 - 21.5. derīguma termiņš.
22. Lai pielietotu dažādu tipu ugunsdzēsības aparātus, jārīkojas atbilstoši instrukcijai, kura atrodas uz aparāta korpusa.
23. Lai iedarbinātu rokas ogļskābes ugunsdzēsības aparātu, nepieciešams vispirms ugunsdzēsības aparāta smidzinātāju vērst uz degošu objektu, pēc tam atvērt noslēdzošo ventili ar spara ratu vai palaidies rokturi.
24. Krāsas, benzīna, petrolejas, eļļas uzliesmojumu dzēst ar gaisa putu, ogļskābes vai pulvera ugunsdzēsības aparātiem, ar smilti, ar ūdeni vai nosedzot ar blīvu materiālu.
25. Elektriskos tīklus, iekārtas, sildīšanas aparātus un tml., dzēst tikai ar ogļskābes vai pulvera ugunsdzēsības aparātiem, ar smilti.
26. Aizliegts dzēst ar ūdeni vai gaisa putu ugunsdzēsības aparātiem elektriskos tīklus un iekārtas, ja tās atrodas zem sprieguma. Pirms dzēšanas atvienot no sprieguma!
27. Visās LIT ēkās uzstādīta Automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma, kas ugunsgrēka gadījumā apziņu par ārkārtas stāvokli objektā un aicina uzsākt evakuāciju.
28. Visās LIT telpās uzstādīti dūmu detektori, kuri aktivizē automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizāciju
29. LIT ēku telpās uzstādītas trauksmes pogas, kuras apzīmētas ar

drošības zīmēm

vai

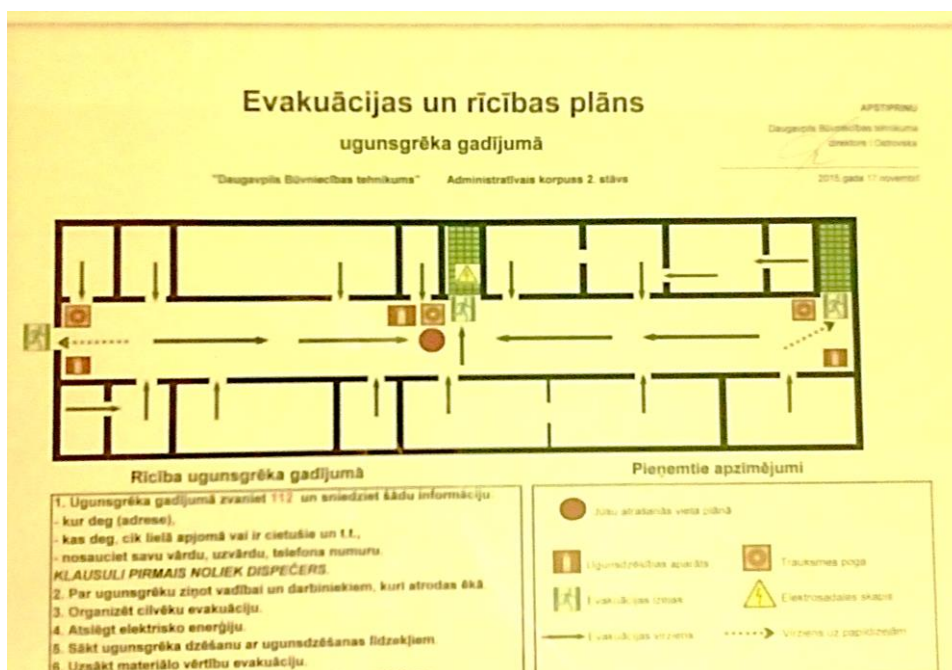
Pamanot ugunsgrēku vai sadūmojumu nospieš pogu, ja trauksmes signalizācija nav iedarbojusies.

30. Trauksmes signāla gadījumā visiem ēkā atrodošajiem cilvēkiem jāevakuējas pa tuvāko brīvo evakuācijas izeju orientējoties pēc izvietotajām zīmēm

5. Cilvēku kustības virziena zīmes

5.1. Evakuācijas izeja	5.2. Durvis evakuācijas ceļā	5.3. Virziens uz evakuācijas izeju	5.4. Virziens uz evakuācijas izeju cilvēkiem ar kustību traucējumiem
			
Izvieta evakuācijas izejā (izeja no būves, pa kuru var nokļūt ārpus būves). Var izmantot kopā ar 5.2. un 5.4. zīmi	Izvieta virs durvīm vai uz durvīm evakuācijas ceļā. Var izmantot kopā ar 5.3. un 5.4. zīmi	Izvieta evakuācijas ceļā, norādot evakuācijas kustības virzienu. Lieto kopā ar 5.2. un 5.4. zīmi. Bultas virzienu zīmē maina atkarībā no evakuācijas kustības virziena	Izvieta evakuācijas ceļā, kas paredzēts cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Lieto kopā ar 5.1., 5.2. vai 5.3. zīmi

31. LIT telpās izvietoti evakuācijas plāni, kuros norādīti evakuācijas maršruti un izejas.

IV. UGUNSGRĒKA BĪSTAMIE FAKTORI

32. Ugunsgrēka bīstamais faktors – tumsa. Reāls ugunsgrēks rada tik daudz dūmu, ka telpa, kurā jūs atradīsities, dažu minūšu laikā kļūst pilnīgi tumša, jūs nevarēsiet ieraudzīt pat savu roku. Pamēģiniet izkļūt no telpas ar pilnīgi aizvērtām acīm. Ja tas liksies grūti izdarāms, tad pamēģiniet iedomāties, cik tas būs grūti īstā ugunsgrēkā, kad visapkārt valdīs tumsa, karstums un panika.
33. Degot plastmasai un mēbelēm telpu piepilda indīgi dūmi. Ugunsgrēka dūmi ir sajaukti ar tvaņu gāzi. Ieelpojot tvaņu gāzi, cilvēks parasti ieslīgst dziļā miegā un tas parasti beidzas ar nāvi.
34. Karstums var nonāvēt dažos mirkļos. Ugunsgrēkā strauji paaugstinās telpas temperatūra. Karstums apdedzina elpošanas ceļus. Ja nebūs aizsargāta galva, jūs varat zaudēt samaņu.

Temperatūrai paaugstinoties, uzliesmos viss degt spējīgais, kas atrodas telpā. Tādā karstumā nav iespējams palikt dzīvam.

35. **Jūsu rīcībā būs ne vairāk par 90 sekundēm**, lai atbilstoši reaģētu – nodzēstu uguni vai izklūtu no telpas.

V. RĪCĪBA UGUNSGRĒKA VAI CITAS ĀRKĀRTAS SITUĀCIJAS GADĪJUMĀ

36. **Katram, kas atklājis ugunsgrēka izcelšanos vai citas ārkārtas situācijas gadījumā**, nepieciešams nekavējoties paziņot par to ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem pa **tālruni 112**, norādot:

36.1. ugunsgrēka vai citas ārkārtas situācijas izcelšanās **adresi**

36.2. vietu (stāvs, telpa),

36.3. savu uzvārdu,

36.4. tālruņa numuru, pa kuru iespējams pazvanīt un saņemt papildus informāciju,

36.5. jāatbild uz dispečera jautājumiem un nekavējoties jāsniedz visa tam nepieciešamā informācija. **Klausuli pirmais noliek dispečers!**

37. Par ugunsgrēka izcelšanos LIT **ziņo ugunsdzēsības trauksmes signalizācija**.

38. Ja esat pamanījis ugunsgrēku, trauksmes signalizācija nav iedarbojusies **nospieš trauksmes pogu**.

39. **Nedrīkst krist panikā**. Objektīvs situācijas novērtējums un pareizas rīcības izvēle palielina cilvēku iespējas izglābties.

40. Ugunsgrēka vai citas ārkārtas situācijas gadījumā izglītojamie bez ierunām pakļaujas LIT administrācijas rīkojumiem un rīkojas atbilstoši viņu pavēlēm. **Visiem izglītojamiem ugunsgrēka dzēšanas** vai citas ārkārtas situācijas novēršanas **laikā** nepieciešams izpildīt arī ugunsdzēsības un glābšanas dienestu rīkojumus.

41. Ja ugunsgrēks izcēlies starpbrīdī, un izglītojamais atrodas LIT telpās, tad ir jādodas uz to klases telpu vai kabinetu, kur notiks kārtējā stunda. Ja tas nav iespējams, tad jāiet uz tuvāko kabinetu vai klases telpu un jāpilda tā skolotāja norādījumi, kas tajā brīdī tur atrodas.

42. Ja ugunsgrēks izcēlies mācību stundas laikā, tad izglītojamiem stingri jāievēro tā skolotāja norādījumi, kurš vada šo stundu, jo viņš organizē un atbild par šīs klases izglītojamo evakuāciju atbilstoši LIT evakuācijas shēmai.

43. Izglītojamo sagatavošana evakuēšanai no telpas, pēc trauksmes signāla saņemšanas:

43.1. skolotāja paskaidro izglītojamajiem kā organizēti atstāt ēku, brīdina neņemt līdzi nekādas personīgās mantas;

43.2. skolotāja saskaita izglītojamos;

43.3. telpas (klases) durvis un logi jāatstāj aizvērti.

44. Cilvēku evakuācijai tiek izmantoti LIT ēkā esošie gaitenīši un kāpnes. Evakuācija notiek saskaņā ar evakuācijas plānā norādītajiem virzieniem.

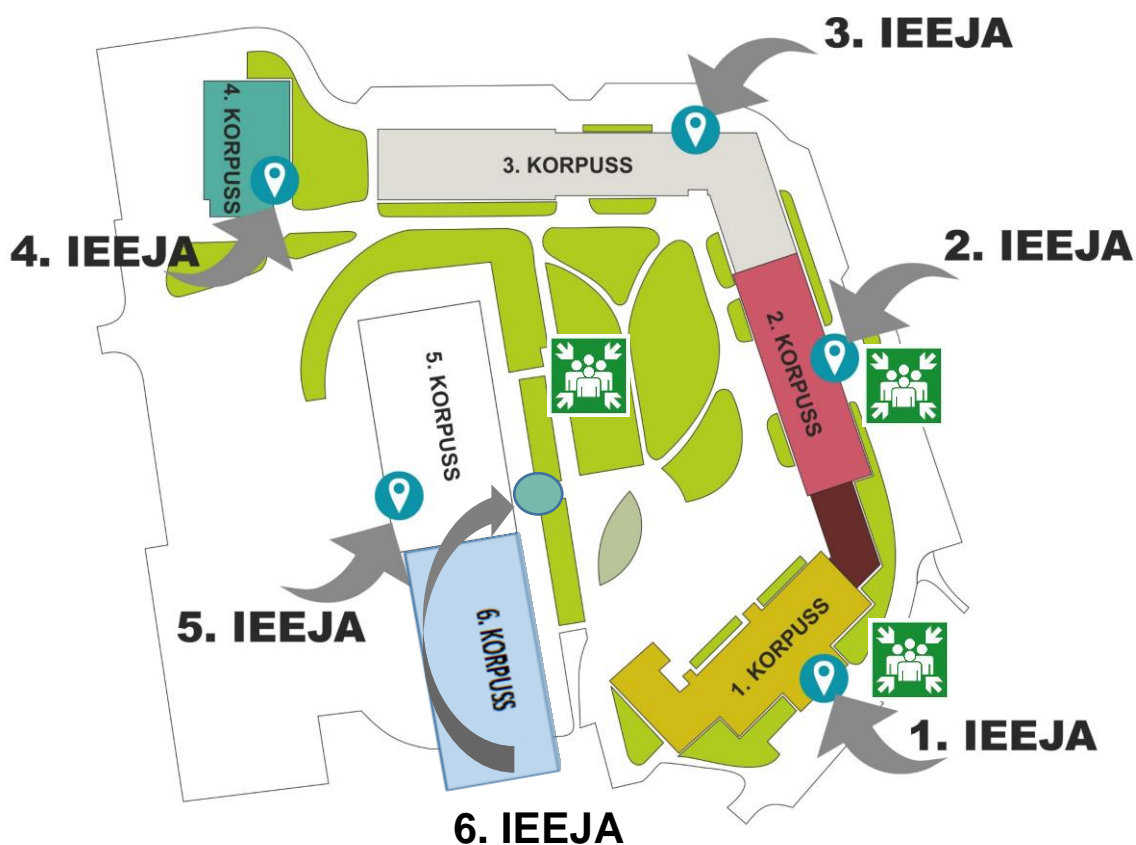
45. Iziēt no LIT ēkas nepieciešams organizēti un ātri.

46. Cilvēku pulcēšanās vietas tiek apzīmētas ar drošības zīmi

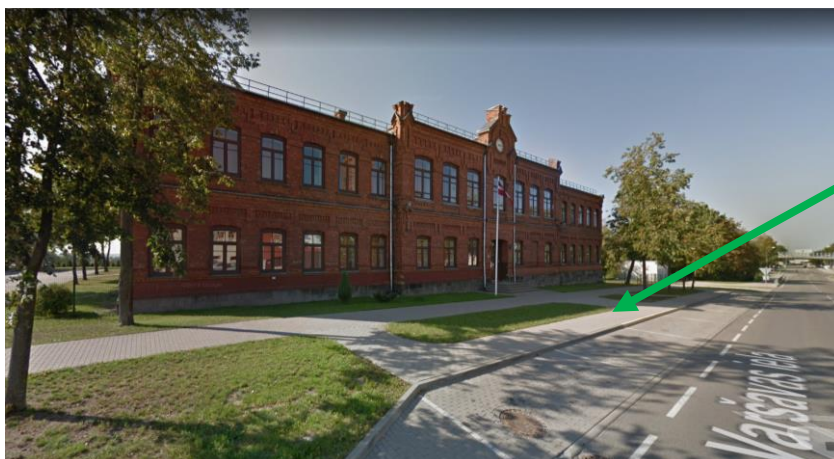

47. Drošas pulcēšanās vietas:

47.1. Jātnieku iela

47.2. Varšavas iela

47.3. Struktūrvienība Dagda

Ēku eksplikācija

1. Administratīvā ēka, mācību korpus
2. Katlumāja
3. Sadzīves korpus
4. Darbnīcas – ražošanas korpus
5. Dienesta viesnīca
6. Katlumāja

47.4. Struktūrvienība Višķi

48. Ja izglītojamais ugunsgrēka sākšanās brīdī atrodas ārpus ēkas, **kategoriski aizliegts** ieiet ēkā.
49. Evakuētos skolēnus pārbauda, vai visi ir atstājuši ēku, un par rezultātiem paziņo ģimnāzijas direktoram un glābšanas dienesta pārstāvim.

VI. INDIVIDUĀLA RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ, JA IZGLĪTOJAMAIS NAV SAŅĒMIS INFORMĀCIJU PAR UGUNSGRĒKU

50. Dodieties uz telpas durvīm un sajūtot, ka tās karstas, nevērt tās vaļā. Tas var nozīmēt, ka aiz durvīm plosās uguns. Atverot durvis, tā nokļūs telpā. Aizvērtās durvis kalpos par aizsegu, kamēr ierodas palīdzība. Iespēju robežās jāaizbāž spraugas durvīm, samazinot dūmu ieplūšanu telpā.
51. Ja durvis nav karstas, mazliet jāpaver tās un jāpārliedzinās, vai ārpusē nav dūmu un uguns, tad var atstāt telpu.
52. Ja telpa ir pilna ar dūmiem, jāpārē uz loga pusi un tas jāpaver mazā spraugā. Nedrīkst atvērt logu pilnīgi vaļā, tas palielinās dūmu ieplūšanu telpā. Jāturas zemu pie loga, tas ļaus ieelpot svaigu

gaisu no ārpuses izvairīties no dūmiem, kas lēnām piepildīs telpu. Tikai galējas nepieciešamības gadījumā drīkst atvērt logu pilnīgi vai izsist to!

53. Atrodoties 1. stāvā, nekavējoties jācenšas pa logu izkļūt ārā. Esot 2. stāvā, pēc iespējas ilgāk jāatliek izlēkšanu pa logu. Jāgaida palīdzību! Jādod ziņu apkārtējiem, par atrašanos telpā, pie loga vicinot drēbes vai radot troksni.
54. Pārvietojoties pa piedūmotu telpu, jāizklāj mute un deguns ar mitru auduma gabalu.
55. Pirms atstāt telpas, jāpaņem līdzī virsdrēbes.
56. Ja aizdegušās drēbes, nekrist panikā, bet nogulties uz grīdas vai zemes un vārtoties censties liesmas noslāpēt.
57. Ja drēbes deg citam, paziņot par to viņam, palīdzēt tās nodzēst.
58. Nekavēties kāpņu telpās vai gaitenēs, domājot ko darīt, bet doties ārā no ēkas.
59. Palīdzēt citiem evakuēties.
60. Nedrīkst doties ēkā, kamēr to nav atļāvuši ugunsdzēsēji.

Izstrādāja: darba aizsardzības speciālists _____ S.Naglis